

СУЧАСНІ ФОРМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ ПОСЛУГ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ НА УКРАЇНСЬКОМУ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РИНКАХ

Попит міського транспорту постійно зростає як в розвинених, так і країнах, що розвиваються. В цілому зростання чисельності населення і зростаюча урбанізація призвели до швидкого зростання великих міст, які підкосили раптове зростання попиту на поїздки. Поставка послуг транспортної інфраструктури значно відстає від попиту на них. Ціни на землю і орендні ставки також збільшуються в центрах міста.

У всьому світі, близько 1000 міст з населенням більше 500 000 чоловік вже стикаються з серйозними проблемами з рухливістю, із-за майже неможливості надання відповідної інфраструктури, щоб йти в ногу з зростаючою популярністю приватних автомобілів. У цьому контексті громадський транспорт відіграє важливу роль. Він може задовольнити зростаючий попит на мобільність, на якому місто може побудувати його сталий розвиток. Але що таке правильний режим для кожного міста? Спір про порівняльні переваги швидкісних поїздів, легкорейкового транспорту і метро ведуться досі. Крім того є інші менш популярні види транспорту такі як: канатні дороги, трамваї-поїзди і монорейки, які набирають обертів. У той же час, в західних країнах використання приватного автомобіля, схоже, досягли стелі. Молоді люди, мабуть, тепер більше зацікавлені в останніх мобільних рішеннях, ніж у приватному автомобілі. Але проблеми також наявні і у громадського транспорту: перевантаженість дороги та проблеми з паркуванням, високі витрати на обслуговування інфраструктури, вплив на навколишнє середовище і споживання енергії, нещасні випадки і безпека, застарілість транспорту.

Відповідно до цих проблем створюються та впроваджуються нові вектори розвитку підприємництва у сфері послуг громадського транспорту на українському та європейському ринках:

Зростає попит на надання нових мобільних послуг. Створення та реклама мобільних додатків створює зростаючий обсяг доступних даних транспортного сектора для зацікавлених сторін. Для більшості з них цей великий обсяг є потенційним джерелом підвищення ефективності. Дані можуть бути отримані не тільки в транспортному секторі. Вони також можуть бути вироблені в інших галузях. В результаті, у поєднанні з транспортним сектором даних, вони можуть відкрити можливість для всіх, наприклад, ефективної експлуатації та обслуговування, нових послуг, інтеграції і кращого розуміння пасажирів. Виробники очікують, що ця тенденція зможе наблизити їх до клієнтів. Оператори хотіли б збирати швидше і більш індивідуалізованої інформації про своїх клієнтів в цілях поліпшення операцій, а також для збільшення рентабельності комерційних приміщень на станціях. Наприклад такі дані це також можливість для зовнішніх зацікавлених сторін в розробці нових послуг

для транспортного сектору та посилення цифрового досвіду клієнтів послуг громадського транспорту.

За останнє десятиліття зміни в суспільних транспортних засобах були в основному під впливом трьох основних тенденцій:

1. Тарифи, підтримують інноваційні технології. Паралельно мережі проклали шлях для розробки нових комерційних доходів у межах їх систем;

2. Інвестиції в інфраструктуру-один з головних викликів для багатих регіонів. Мережі почали включати бізнес - спільноти, пов'язуючи комерційну нерухомість та розвиток;

3. Внесок прямих і непрямих бенефіціарів, таких як захоплення вартості землі, все частіше включаються в громадські моделі транспортного фінансування.

Глобалізація економіки позначилася на бізнесі громадського транспорту. Це вплинуло і на інші галузі. Видалення більшості торговельних бар'єрів призвело до посилення конкуренції і консолідація ринку. Крім того, з'являються нові конкуренти, спочатку всередині країни, а потім на регіональному і тим більше на світовій арені. Через серйозний дисбаланс в чинниках виробництва (особливо низька заробітна плата). Західні виробники в цьому секторі насилу справляються з проблемами. Це є результатом дерегуляції, лібералізації та необхідності досвіду та інвестицій. Із цієї проблеми виникає тенденція до зменшення впливу глобалізації на підприємствах як в загальному, так і у сфері громадського транспорту.

Викиди в секторі наземного транспорту очікується, що збільшується у на 50% до 2030 року і більше 80% до 2050 року порівняно з кінцем 2016 року. Такий ріст викидів буде в першу чергу викликаний різким збільшенням світового фонду особистого автотранспорту. Вже в 2016 році на транспорт припадає близько чверті енергетичних глобальних викидів парникового газу і транспортні засоби відповідальні за розхід приблизно 1/5 частин енергії, за даними Організації Об'єднаних Націй (ООН). Передбачається, що транспорт буде як і раніше сильно залежати від видобутку нафти і технології не здатні будуть запобігти небезпеці для здоров'я. Ці тенденції явно нестабільні, і ми повинні скористатися рішенням під рукою. Амбітні і перспективні стратегії є необхідними для кардинальних змін поточних моделей мобільності та уникнення небезпечних змін клімату, а також погіршення якості повітря у містах по всьому світу. Міста та уряди мають вирішальне значення і роль у цьому.

Близько 13 млн. робочих місць пов'язані з наданням послуг громадського транспорту та мережі поставок громадського транспорту у всьому світі (всі учасники, включаючи оператори, влада та промисловість). Підприємства громадського транспорту є найкращими постачальниками так званих «зелених» робочих місць та інклюзивного зростання, так як майже кожна робота в цьому секторі, як правило, вимагає мінімуму кваліфікації та пропонує гідну зарплату у порівнянні з неофіційною зайнятістю. У багатьох європейських містах - місцевий громадський транспорт є одним із найбільших роботодавців (наприклад, Амстердам, Барселона та Париж). У більшості європейських країн робота в секторі громадського транспорту забезпечує хороший рівень винагороди в

порівнянні з іншими роботами, що вимагають подібної кваліфікації. Це особливо видно в порівнянні з національною мінімальною заробітною платою. З метою досягнення Стратегії UITP PTx2 (подвоєння частки на ринку громадського транспорту у всьому світі) до 2025 року постає завдання - залучити, набирати у великій кількості, зберігати кваліфікований персонал, а також зробити працівників задоволеними роботою в громадському транспорті.

У розвинених країнах відзначається визнання переваг громадського транспорту порівняно з приватним транспортом. Основним видом транспорту в містах є власний транспорт. Тенденції у сфері послуг громадського транспорту розглянуті вище, повинні забезпечити зростання популярності громадського транспорту. Українським же підприємствам потрібно обрати такий курс розвитку, як і їх європейські колеги.